

Sygn. akt III KK 144/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)

SSN Andrzej Siuchniński (sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

Protokolant Elżbieta Wawer

w sprawie **B. T.**

skazanego za przestępstwo z art. 209 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 8 czerwca 2021r. kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego od wyroku Sądu Rejonowego w B. z dnia 10 stycznia 2018r., sygn. akt XI K (...),

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w B. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 10 stycznia 2018 r., sygn. akt XI K (...), Sąd Rejonowy w B. uznał B.T. za winnego tego, że w okresie od 31 maja 2017 roku do 27 września 2017 roku uchylał się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości na kwotę 360 zł miesięcznie na rzecz D. B., płatne z góry do dnia 15 każdego miesiąca do rąk matki dziecka S.B. wraz z ustawowymi odsetkami w

przypadku opóźnienia płatności którejkolwiek z rat poczynawszy od dnia 13 stycznia 2011 roku, do czego zobowiązany był wyrokiem Sądu Rejonowego w B. V Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 15 czerwca 2011 roku. sygn. akt V RC (...), gdzie łączna wysokość powstałych, wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, tj. czynu z art. 209 § 1 k.k. i po ustaleniu, że czyn ten został popełniony w B., na podstawie art. 209 § 1 k.k. w zw. z art. 34 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Nadto, na mocy art. 34 § 3 k.k. w zw. z art. 72 § 1 pkt 3 k.k., zobowiązał oskarżonego do bieżącego wykonywania obowiązku alimentacyjnego na rzecz dziecka D. B.

Powyższe orzeczenie uprawomocniło się z dniem 18 stycznia 2018 r.

Kasację od tego wyroku wywiódł Prokurator Generalny zaskarżając to orzeczenie w całości na korzyść skazanego, zarzucając: „rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie:

- art. 343 § 6 i 7 zdanie pierwsze k.p.k. w zw. art. 335 § 1 k.p.k. polegające na uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora o wydanie na posiedzeniu wyroku skazującego B.T., który to wniosek zawierał uprzednio uzgodnioną z oskarżonym karę i środek probacyjny i wydaniu na posiedzeniu, bez przeprowadzenia rozprawy wyroku skazującego, w sytuacji gdy okoliczności popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu występku z art. 209 § 1 k.k. budziły wątpliwości, albowiem spowodowana przez niego w okresie objęty zarzutem zaległość płatności renty alimentacyjnej na rzecz małoletniego D.B. nie przekraczała równowartości co najmniej 3 świadczeń okresowych, co skutkowało brakiem realizacji ustawowych znamion czynu z art. 209 § 1 k.k.;

- jak również oskarżony przed upływem 30 dni od dnia pierwszego przesłuchania w charakterze podejrzanego uiścił w całości zaległe alimenty, co powodowało, iż nie podlegał on karze, a sprawa winna zostać zwrócona prokuratorowi celem jej umorzenia w oparciu o przepis art. 17 § 1 pkt 4 k.p.k. w zw. z art. 209 § 4 k.k.;

- art. 343 § 5 in fine k.p.k. w zw. z art. 117 § 3 k.p.k. polegające na wydaniu orzeczenia pod nieobecność oskarżonego, w sytuacji, gdy jego obecność była obowiązkowa na podstawie zarządzenia o wyznaczeniu posiedzenia, co skutkowało zaistnieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej wskazanej w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.”.

Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w B. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna.

Zaskarżony wyrok zapadł z rażącym i mającym istotny wpływ na jego treść, naruszeniem przepisów prawa, wskazanych w zarzutach kasacyjnych.

Rację ma skarżący, iż wydany w dniu 10 stycznia 2018 r., sygn. akt XI K (...), przez Sąd Rejonowy w B. wyrok dotknięty jest rażącą obrazą art. 343 § 5 in fine k.p.k. w zw. z art. 117 § 3 k.p.k., które to uchybienie skutkowało zaistnieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej wskazanej w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k.

Z protokołu posiedzenia z dnia 10 stycznia 2018 r. w przedmiocie rozpoznania wniosku prokuratora złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k. wynika, że nie uczestniczył w nim oskarżony B. T. Został on prawidłowo zawiadomiony o jego terminie, ale - jak wynika z zarządzenia z dnia 1 grudnia 2017 r. - Sąd orzekający uznał jego obecność na posiedzeniu za obowiązkową (k- 65).

Zgodnie z treścią art. 343 § 5 k.p.k. prokurator, oskarżony i pokrzywdzony mają prawo wziąć udział w posiedzeniu w przedmiocie wniosku, o którym mowa w art. 335 k.p.k. Uprawnienie do udziału wskazanych podmiotów w posiedzeniu przeradza się w obowiązek, jeżeli prezes sądu lub sąd tak zarządzi (art. 343 § 5 in fine k.p.k.). Stosownie do treści art. 117 § 3 k.p.k. w razie niestawiennictwa strony, obrońcy lub pełnomocnika, których stawiennictwo jest obowiązkowe, czynności procesowej nie przeprowadza się. W tej sytuacji przeprowadzenie posiedzenia skutkującego uwzględnieniem wniosku o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy pod nieobecność nawet prawidłowo o niej

powiadomionego oskarżonego, w przypadku uprzedniego uznania jego udziału w nim za obowiązkowy było niedopuszczalne. Skutkuje wystąpieniem uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k., o charakterze bezwzględnej przyczyny odwoławczej powodując, że niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia zaskarżone orzeczenie uchyla się. Wobec stwierdzenia takiego uchybienia Sąd Najwyższy nie ma powodu do bliższej analizy pierwszego z opisanych w kasacji zarzutów, dotyczącego obrazu art. 343 § 6 i 7 zdanie pierwsze k.p.k. w zw. art. 335 § 1 k.p.k. Wystarczy tylko stwierdzić, że wywody kasacyjne uzasadniające zasadność tego zarzutu zasługują na pełną aprobatę.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.